

PRENUMERATA wynosi
W Krakowie: miesięcznie
kor. 2, kwartalnie kor. 6;
za jednorazowe zanosze-
nie do domu dopłaca się
40 hal., za dwurasowe
60 hal.Na prowincji: miesięcznie
kor. 2 hal. 70, kwartalnie
kor. 8. W państwie nie-
mieckim: kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwura-
wą wysyłkę dziennie DOPLACA SIĘ 50 hal., miesięcznie Zmiana adresu: 40 ha

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogoza.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré.

nieopieczątowane nie podlegają opłacie pocztowej.—Rękopisów redakcja nie swrao
Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

Cena 4 hal.

Osobna prenumerata:
wydanie poranne wynosi
miesięcznie w miejscu a
z odnośnictwem do domu
1 koronę.Numer poranny 4 h., wie-
czorny 10 h. Listy pienię-
żne i przekazy na prenu-
meratę i inseraty, franco
do Administracji „Głosu
Narodu.“ — Prenumeratę
oprócz upoważnionych a-
gencji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w obrębie
monarchji i w państwie
niemieckim. Reklamacjeogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskie
7. Od miejsca wiersza drobnem piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halers za każdy następny raz 12 hal. — Nadesłane po 60 halersy od wiersza za każdy raz. — Gł.
skrologi itd. 80 hal Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasegstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurcie
nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu) M. Opelik, R. Mosse, N. Duker, H. Schalek, w Paryżu O. Adam, rue de Varenne 88.

Nr. 388.

Kraków wtorek dnia 12 grudnia 1905 roku.

ROK XIII.

Z Rady Państwa.

(Sprawozdanie telefoniczne).

Wiedeń, 12 grudnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby poselskiej pos. Skedl, Straucher i tow. postawili wniosek nagły o przyznanie dodatku drożyznianego urzędnikom, nauczycielom i służbie państwowej w Serecie, Radowcach i Suczawie. — Pos. Wasyl Jaworski wniósł interpelacje: w sprawie nieuwzględniania świąt ruskich przez władze wojskowe w Galicji wschodniej, w sprawie „protegowania polskich tendencji we lwowskim przewaźnie ruskim garnizonie i ignorowania Rusinów w garnizonie przemyskim“; dalej w sprawie demonstracji polskiej młodzieży lwowskich szkół średnich i w sprawie urzędowania starosty w Tłumaczu.

Następnie prezydent gabinetu bar. Gautsch odpowiedział na szereg interpelacji, między innymi pos. Wolfa w sprawie depeszy arcyksięcia Franciszka Ferdynanda na ostatni zjazd katolicki. Minister podniósł, że depesza nie miała żadnej politycznej treści i była prywatną manifestacją. Arcyksiążę, tak samo, jak wszyscy ci, którzy wysłali telegramy powitalne na zjazd katolicki, zrobili tylko użytek z prawa, które przysługuje każdemu w państwie.

Odpowiadając na interpelację pos. Voglera w sprawie mowy dra Luegera w Donaustadt, oświadczył bar. Gautsch, że dla rządu istnieje tylko jedno nienaruszalne stanowisko, stanowisko ustaw zasadniczych, które każdemu obywatelowi każdej narodowości i wyznania przysługują pełne prawo łączenia się z któremby stronnictwem i gwarantuje pełne poszanowanie tego prawa, jak długo ono stoi na gruncie legalnym. Z tego powodu każde usiłowanie wywarcia przymusu na czyjeś polityczne zapatrywania, sprzeciwia się ustawie zasadniczej. Wolności obywatelskie muszą być równe dla wszystkich i dlatego każdy w swej działalności politycznej może być pewnym stanowczej ochrony władzy państwowej, do zaniepokojenia więc w tym kierunku niema żadnego powodu. Minister, wskazując przy tej sposobności na bardzo rozdrażniony ton politycznych dyskusyj, napomina, aby w politycznych tak naprzężonych czasach unikano wszystkiego, co mogłoby powiększyć naprężenie i zaostriżyć narodowe i wznawiane przeciwieństwa.

W odpowiedzi na interpelację pos. Breitera o pogłoskach co do konwencji między Rosją i Austrią w sprawie uśmierzenia rewolucyjnego ruchu w Królestwie Polskiem, oświadcza, że pogłoski te są pozbawione wszelkiej podstawy.

W odpowiedzi na interpelację pos. Sylvestra w sprawie demonstracji flot przeciw Turcji, oświadcza minister, że nie chodzi tu o żadne nowe zadania, tylko o to, że Turcja która przyjęła zasadniczo program reformy z Mürtzsteg, ostatnimi czasy chciała te reformy przewlec.

Z kolei przystąpiono do dalszej dyskusji nad wnioskiem nagłym Steina w sprawie zaprowadzenia unii personalnej.

Pos. Skedl oświadcza się za rewizją ugody węgierskiej a przeciw nagłemu zniesieniu ugody. Mówca jest za porozumieniem na podstawie rokowań obu parlamentów, sprzeciwia się unii personalnej i protestuje przeciw propagowanemu przez wszech Niemców wyodrębnianiu Galicji, ponieważ toby doprowadziło do podporządkowania Galicji stanowiska Bukowiny.

Pos. Sternberg oświadcza, że z wielu stron wezwano go, aby tu wobec pos. Steina wyłuszczył zapatrywania stronnictw umiarkowanych, podtrzymujących państwo. Po oświadcze-

niu się za ugodą z Węgrami, omawiał pos. Sternberg obecne stosunki w Węgrzech i powiedział, że szlachta węgierska nie chce niczego innego, jak tylko poszanowania ustaw i byłoby pożądanem, by także szlachta austriacka w podobny sposób postępowała. Co do wywodów posła Steina o dynastji, mówca żywi uczucia największej lojalności dla monarchji, ale przypuszcza, że jest on źle informowany. Mówca ostro atakuje zarząd wojskowy, z powodu czego wiceprezydent Kaiser przywołuje go do porządku.

Pos. Bericz omawiał ucisk narodowości na Węgrzech i jedynym wyjściem z tego nazwał federację.

Nagłość odrzucono 104 głosami przeciw 17. Następnie prezydent zawiadomił, że pos. Mazzorana conał swój wniosek nagły w sprawie założenia włoskiego uniwersytetu w Tryeście, a p. Hortis wniosek o uznanie w Austrii dyplomów uniwersytetów włoskich.

Izba przystąpiła następnie do dyskusji nad wnioskiem nagłym pos. Baxy w sprawie ostatnich zajęć w Pradze.

Pos. Baxa uzasadniając nagłość domaga się wyboru komisji dla zbadania tych zajęć i ostro atakował namiestnictwo i policję praską.

Na zarzuty odpowiedział minister spraw wewnętrznych Byland-Reidt.

Pos. Choc przyłączył się do wniosku pos. Baxy i żąda bezstronnego śledztwa.

Na tem o godzinie 8 wieczorem obrady przzerwano; następne posiedzenie dzisiaj.

Koło polskie.

Wiedeń, dnia 12 grudnia. Koło Polskie odbyło wczoraj wiecz. poufne posiedzenie w kwestji polskiego seminarjum w Cieszynie i w sprawie prowizorium budżetowego. Na mówcę do plenum Izby designowano pos. Piotra Górskiego, a dla kwestji cieszyńskiej pos. Michejdę, który przy obradach nad prowizorium zaznaczył w tej sprawie stanowisko Koła polskiego.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 12 grudnia.

„Wieczór klasyczny“, urządzony wczoraj w teatrze miejskim staraniem kółka amatorskiego U. U. J. dla popierania dramatu klasycznego, zgromadził tak liczną publiczność, iż inicjatorzy wieczoru niezawodnie pomyślą o wystawieniu dalszych sztuk klasycznych. Hojne oklaski były nagrodą dla wykonawców „Cyklopa“ i „Rycerzy“, bo też amatorzy rzeczywiście wiele pracy włożyli w wystawie Eurypidesa i Arystofanesa. Całość wieczoru uzupełnił Jan Kasprzewicz przemówieniem o dramacie greckim.

Odczyt prof. dr. Franciszka Bylickiego o „Finlandji“ odbędzie się w auli uniwersyteckiej dnia 15 bm. na korzyść ubogich zostających pod opieką Stow. pań Wincentego a Paulo. Spodziewać się możemy, że zarówno prelegent, jak i cel odczytu sprowadzi licznych słuchaczy, którzy tym sposobem zyskają sobie wdzięczność biedaków.

Przykra ofiara. Z powodu zanotowanej przez nas wczoraj wiadomości, że prezydent miasta wyasygnowało 300 kor. dla żydów rosyjskich, otrzymujemy ze strony kompetentnej następujące wyjaśnienie:

„Wiadomość o wyasygnowaniu 300 koron dla żydów rosyjskich jest o tyle niedokładną, że

prezydent miasta na prośbę komitetu krakowskiego, opiekującego się zbiegłymi do Krakowa żydami rosyjskimi, wyasygnowało na doraźną pomoc dla tych zbiegów 300 koron, podobnie jak to już kilkakrotnie czyniło w stosunku do komit. opiekujących się zbiegami wojskowymi z Rosji. Gdyby zbiegom tym komitet miejscowy nie udzielił pomocy na dalszy wyjazd, wówczas staliby się oni z konieczności ciężarem ofiarności publicznej w Krakowie. Tem samem usprawiedliwia się ofiara kilkuset koron ze strony zarządu miasta.“

Pomnożenie policji wojskowej zostanie w czyn wprowadzone w Krakowie w ten sposób, że od Nowego roku 1906 przybędzie 25 policjantów pieszych z jednym oficerem, z urządzeniem nowej strażnicy policyjnej, oraz wprowadzony zostanie w tymże czasie oddział policji konnej z 25 ludzi i koni. Dalsze pomnożenie policji pieszej z odpowiednią strażnicą nastąpi po Nowym roku 1907.

Nędza wyjątkowa. Święta, dziatwa cieszy się marzeniem, o podarkach, o gwiazdce, a tu... na ulicy Krowoderskiej 1. 35 troje dzieci tuli się do leżącej na barłogu umierającej matki. Ojciec obłąkany w szpitalu. Nazwisko matki Koziarska. Wy dobre Polki i wy dzieci, co możecie marzyć o gwiazdce i podarkach, dajcie choć grosz, wszakże to nędza wyjątkowa. (j.)

Nieuprawniony przemysłowiec. Wczoraj na inspekcję policji doprowadzono Józefa Luberdę, murarza, który nieprawnie rozosił opłatki koładowe po domach podając się za kościelnego od św. Florjana. Luberdę pociągnięto do odpowiedzialności za przekroczenie ustawy przemysłowej.

Kradzież kur. P. Józef Czaplicki agent handlowy, zamieszkały przy ulicy Berka Joselowicza, doniósł wczoraj do policji, że mu z podwórza skradziono 6 kur i 5 kogutów, z których jeden był olbrzymiej wielkości.

Policja aresztowała 18-letniego Stanisława Michalewskiego i 21 lat liczącego Stanisława Pu delkę za kradzież strychową na Kleparzu u Polłaka. Aresztowano także 21 lat liczącą Ewę Wątrobę na gorącym uczynku kiedy w kościele św. Barbary wsuwała swoją rękę do kieszeni p. Grabowskiej. Ewa Wątroba przy aresztowaniu zachowała się nader odpornie i to przy akompaniamencie słów wielce niepoetycznych.

Z ROSJI.

Za konstytuanta.

Petersburg, 12 grudnia. Dnia 10 bm odbyło się zgromadzenie członków wszystkich związków dawnego okręgu petersburskiego, które miało na celu utworzenie konstytuandy na podstawie powszechnego, równego, tajnego prawa głosowania.

Także robotnicy przemysłu drzewnego chcieli odbyć zgromadzenie, policja jednakże wtargnęła do lokalu i zebranych rozpedziła.

Związek związków.

Petersburg, 12 grudnia. Policja rozwiązała wczoraj centralne biuro i komitet „Związku związków“. Kiedy obecni domagali się spisania protokołu, odpowiedział komisarz policji, że policmajster polecił mu rozwiązać bez spisania protokołu.

Rewolucja a reakcja.

Berlin, 12 grudnia. (Tel. wł.) „Lok. Anz.“ donosi z Petersburga, że aresztowanie rady de-

putacji robotniczej wywołało w kołach rewolucyjnych ogromne wzburzenie. Był to bardzo śmiały i niespodziany krok rządu. Przypuszczają, że stanowisko hr. Wittego jest silnie zachwiane i że *niebawem utworzoną będzie dyktatura hr. Ignatiewa.*

Aresztowania dokonano w biurach rady. Dom otoczono wojskiem, poczem do biura weszli oficerowie żandarmerji i zabrali papiery i kasę. Prezydenta Rady Hrubalewa i trzech członków Rady odstawiono do więzienia pod silną eskortą, następnie aresztowano Wydział związku prasy robotniczej.

Aresztowania petersburskie wywołają w odpowiedzi *nowy strejk kolejowy*, który rozpocznie rozstrzygającą walkę rewolucji a reakcji.

Eydtkuny, 12 grudnia. (Tel. wł.) Personal kolei: Ryga-Oreł jako odpowiedź na wprowadzenie stanu wojennego w Inflantach, proklamował strejk na dzień 20 grudnia.

Bunt wojskowe.

Podwołoczyska, 12 grudnia. (Tel. wł.) Przybywający tu liczni zbiegowie z Charkowa opowiadają, że tam dnia 7 bm. przyszło do rabunków ulicznych. Zawezwany do przywrócenia porządku pułk piechoty, połączył się z rabującymi.

Bunt w Charbinie.

London. „Daily Telegraph“ donosi z Tokio. W rosyjskiej armji mandzurskiej wybuchł bunt. Buntownicy rabują Charbin razem z Chunchuzami. Podpalili oni magazyny zboża i dworzec kolejowy. Wiele osób prywatnych wymordowano. Między buntownikami a wojskiem w mieście przychodzi do rozpaczliwych walk.

Zamordowanie Sacharowa.

Berlin, 12 grudnia. (Tel. wł.) „Lok. Anz.“ donosi z Petersburga, że przywieziono tam zwłoki zamordowanego w Saratowie generała Sacharowa. Jego adjutant opowiada o zamordowaniu następujące szczegóły: do generała zgłosiła się kobieta licząca około lat 30 i przedstawiając się jako właścicielka dóbr z okolic Saratowa, prosiła o pomoc przeciw zbuntowanym chłopom. W chwili, gdy Sacharow czytał jej podanie, dała do niego trzy strzały rewolwerowe kładąc go trupem na miejscu. Zaaresztowano ją i osadzono w najgłębszej tajemnicy w więzieniu. Więźniowie jednakże dowiedzieli się o tem i podnieśli rokosz, żądając natychmiastowego jej uwolnienia. Spokój wśród więźniów przywróciło wojsko.

Ces. Wilhelm o położeniu w Rosji.

Berlin, 12 grudnia. (Tel. wł.) Podczas przyjęcia posłów Sejmu Rzeszy, cesarz Wilhelm miał wyrazić się bardzo pesymistycznie o położeniu w Rosji.

Z Warszawy.

Warszawa, 12 grudnia. Z powodu onegdajszego zakazu zgromadzenia socjalistycznego, przyszło do niepokojów, które jednakże nie pociągnęły za sobą dalszych następstw.

Zapowiedź powszechnego strejku kolejowego.
Warszawa, 12 grudnia. Na dziś w nocy oczekiwany jest powszechny strejk kolejowy.

Konstytuanta dla Królestwa.

Petersburg, 12 grudnia. Dnia 9 bm. odbyło się tu pierwsze zgromadzenie Polaków przy nadzwyczajnym licznym udziale. Omawiano konieczność zwołania konstytuandy dla Królestwa do Warszawy, podobnie jak dla całego państwa do Petersburga, któraaby przeprowadziła zupełną autonomję Polski. Zgromadzenie zamknięto wyrażeniem protestu przeciw uwięzieniu przewodniczącego Rady delegacji robotniczej Krustalewa.

WYPADKI W KIJOWIE.

„Kurjer warszawski“ z dnia 9 bm., który otrzymaliśmy wczoraj, podaje za dziennikami petersburskimi następujące szczegóły o wypadkach w Kijowie:

Wrzenie wśród wojska garnizonu kijowskiego ujawniło się przedewszystkiem na mityngu w dniu 1-ym b. m., odbytym w koszarach 5-go bataljonu pontonierów. Mityng wysłał swoich delegatów do władzy z żądaniami, zawartymi w 31 punktach. „Jeden z dowódców roty — pisze korespondent Rusi — „bohater“ z Portu Artura, sztabkapitan Smirnow, przyjął delegatów z rewolwerem w rękę i kazał ich aresztować“.

To wywołało silną reakcję. Do 5-go bataljonu przyłączył się 4-ty, a potem i 7-my bataljon saperów. Przy dźwiękach marszu żołnierze ruszyli do sily saperów, i usunęli warty. Wszyscy szli pod bronią z nabojami ostrymi w ładownicach. Doszedłszy do koszar 125-go pułku kurskiego, wzywali do połączenia się z nimi. Wysłała jednak tylko orkiestra, która odegrała „Marsyljanke“; potem zjawiała się i druga orkiestra. Stąd żołnierze ruszyli do miasta. Pomiedzy nimi byli oficerowie saperów.

Przeciw zbuntowanym żołnierzom wysłano kozaków i konną artylerję. Spotkanie nastąpiło na rogu ulicy Policyjnej i Diełowej. Korespondent Naczała tak opisuje ten moment: „Na rogu ustawieni byli kozacy i konna artylerja z kartaczownicami. Saperzy zatrzymali się... Nagle rozlega się komenda wśród kozaków:

— Nabijaj!

Jak echo ta sama komenda odzywa się w szeregach saperów.

Straszna chwila. Publiczność rozbiego się w poplochu.

Po chwili wśród kozaków i artylerji rozlega się nowa komenda:

— Cel!

Saperzy drgnęli. Ale był to tylko moment. I wśród nich rozlega się w odpowiedzi komenda:

— Cel!

I to w ciągu kilku minut z bronią skierowaną ku sobie stoją obadwa oddziały „nieprzyjacielskie“. Nagle wśród kozaków następuje niepokój...

Rozsypują się w boczne ulice. Saperzy wchodzą w ulicę Żylińską, za nimi ciągną kozacy. Artylerja pozostała na miejscu.

Zbuntowani zatrzymali się naprzeciw koszar 33ej brygady artyleryjskiej, gdzie odbyli krótką naradę. Przybył na nią dowódca 21-go korpusu armji jen. Drake. Wypowiedział on mowę do wojska, żądając wydania buntowników i powrotu do koszar. Przemawiali i żołnierze, przyczem nie uszczędzali jenerała. Stąd ruszono dalej, do bazaru Halickiego. Z artylerzystów przyłączyło się do nich kilka dziesiątków żołnierzy bez broni.

Mniej więcej w tym czasie część artylerzystów, w liczbie 60—70, uzbrojonych tylko w rewolwery, chodziło po ulicy Maryjko-Błagowieszczeńskiej. Na rogu ulicy Bezakowskiej kozacy usiłowali ich rozprószyć, lecz pod strzałami rewolwerowymi rozbiegli się na wszystkie strony. Korespondent Rusi opowiada tragicomiczną scenę, kiedy kozak uciekając co sił, wołał na całe gardło:

— Ja nikomu krzywdy nie robię!...

Dalej dwóch kozaków prowadziło ranione konie, a jeden niósł siodła.

O godz. 2—ej po południu bunt rozprzestrzenił się aż do fabryki maszyn na ul. Żyłańskiej. Tym liczył wtedy do 5,000 ludzi. Cała ta masa ruszyła w stronę bazaru żydowskiego do koszar pułku azowskiego. Saperzy szli po prawej stronie bulwaru, a publiczność po lewej.

Wśród publiczności było dużo kobiet, których pociągnęła muzyka. Kiedy saperzy przyszedli do cerkwi Żelaznej, z koszar pułku azowskiego wyszło pół rot z oficerem i stanęło w odległości 30 kroków od zbuntowanych. Azowcy rozpoczęli ogień, który trafiał głównie w publiczność, gdzie nie brakło i dzieci. Publiczność i saperzy ustąpili. Salwy nie trwały dłużej, jak 5 minut.

Na placu pozostało wielu rannych i zabitych, w liczbie zaś pierwszych — porucznik pułku mirgrodzkiego, oficer od saperów, dziewczynka dwuletnia i wielu innych. Przybyły karetki pogotowia.

Po utarcze saperzy i pontonjerzy zebrał się na ulicy Bulwaro-Kudrjawskiej, a stąd część ich powróciła do koszar. Tam ich rozbrojono.

Liczba rannych i zabitych wynosi co najmniej 200 osób.

Zbuntowani mają być oddani pod sąd wojenny. W liczbie pociągniętych do odpowiedzialności znajduje się czterech oficerów.

Wieczorem były już na rogach ulic obwieszczenia o stanie wojennym.

Pierwszy dzień stanu wojennego przeszedł spokojnie.

Dzienniki z powodu wymagań cenzury nie wyszły, prócz *Kijewlanina*.

WYDAWCA Antoni Beaupre.
REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY:

Jan Grzywiński.

Drukarnia „Gosu Narodu“ pod zarządem
S. Szembeka.

Wyspa dra Moreau.

G. H. Wells.

23) (Ciąg dalszy)

— „On ma małe paznokcie; — przemówiło szare, obrośnięte stworzenie — to dobrze.“

Puścił mi rękę, a ja zaraz instynktownie chwyciłem za kij.

— „Jedz korzenie i zioła — oto jest Jego wola“ — zawołał człowiek-małpa.

— „Tak jest!“ — zawtórował któryś z potworów u wejścia.

— „Srogie są kary dla tych, którzy łamią prawo. Nikt nie ujdzie!“

— „Nikt nie ujdzie!“ — powtórzył chór ludzi-zwierząt — i wszyscy jakby strwożeni rozglądali się w około.

— „Żaden, żaden — wołał człowiek-małpa — żaden nie ujdzie! Patrz: ja raz tylko zrobiłem coś małego, niebobrego. Jestem ukarany. On jest wielki! On jest dobry!“

— „Nikt nie ujdzie!“ — zawył znowu potwory i oglądali się w około.

— „Czego będziecie chcieli — nie wiemy, — przemówił przepowiadacz prawa — zobaczymy to. Jedni chcą pełzać, inni skakać, zabijać i kasać głęboko pić krew... To jest źle! Nie polować na innych ludzi — oto jest prawo. Czyż nie jesteśmy ludźmi? Nie jeść ani mięsa ani ryb — oto jest prawo. Czyż nie jesteśmy ludźmi?“

— „Nikt nie ujdzie“ — zawołało potworne bydle, stojące koło wejścia.

— „Inni chcą zębami i rękami grzebać w korzeniach roślin — intonował przepowiadacz prawa — chcą ryc w ziemi... To jest źle!“

— „Nikt nie ujdzie!“ — rozległo się u wejścia.

— „Inni obdzierają drzewa z kory, inni odkopują groby zmarłych; inni walczą głowami albo nogami; inni kasały nagle bez powodu; inni lubią nieczystość!“

— „Nikt nie ujdzie!“ — zawołał człowiek-małpa i poskrobał się w łydke.

— „Nikt nie ujdzie!“ — powtórzył mały różowy człowiek leniwiiec.

— „Kara jest sroga i niezawodna. Więc ucz się prawa. Mów słowa.“

I na nowo rozpoczął jeszcze rozpowiadać całą litanję tych dziwnych praw, a ja wraz z wszystkimi w koło stworzeniami zacząłem na nowo kiwać się i po raz drugi śpiewać. W głowie kręciło mi się od tego wycia i zaduchu, ale wytrzymałem jeszcze.

....„Nie chodź na czterech nogach — oto jest prawo. Czyż nie jesteśmy ludźmi?“

Hałasowaliśmy tak mocno, że nie zauważyłem poruszenia u wejścia, aż dopiero gdy jeden z potworów, jak mi się zdaje: człowiek-świnia, którego już poprzednio spotkałem, wychylił głowę z poza leniwa i z podnieceniem zaczął coś wołać, czego jednak nie rozumiałem. Zaraz potem postacie u wejścia usunęły się, człowiek-małpa rzucił się tam pośpiesznie, a twór z ciemności wysunął się i ruszył za nim. Zauważyłem, że było to stworzenie duże i silnie zbudowane, pokryte siwiejącym włosem.

Zostałem sam.

Wtem dobiegło mnie zdala z zewnątrz szczenie psa.

W jednej chwili wypadłem z kryjówki poza obręb chat, ściskając mocno kij; każdy nerw drżał we mnie. Ujrzałem przed sobą bezkształtne plecy ze dwudziestu potworów i ich pokoślawione głowy, prawie do połowy zapadłe w karkach. Wszyscy gestykulowali w wielkiem ożywieniu. In-

ne półzwierzęce postacie wychylały się badawczo z jaskini.

Spojrzałem w stronę, gdzie wskazywali i przez mgłę wśród drzew, na skrajcie kujaskiniom, ujrzałem zbliżającą się postać doktora Moreau, bladego, straszego; tuż za nim szedł Montgomery, trzymając w ręku rewolwer...

Na chwilę skamieniałem.

Za sobą ujrzałem wejście zasłonięte przez jakiegoś nowego potwora o olbrzymiej śniadej twarzy i błyszczących małych oczach. Na prawo o kilkadziesiąt kroków dostrzegłem wąską szczelinę w skale. Poskoczyłem tam.

— „Stać!“ — krzyknął Moreau — trzymajcie go!“

Twarze potworów zaczęły się zwolna ku mnie odwracać. Na moje szczęście ich zwierzęce umysły były bardzo powolne.

Rzuciłem się na jednego potwora, który obracał się właśnie ku mnie próbując zrozumieć, czego chciał Moreau, i odepchnąłem go na drugiego; czułem jak rękami próbował mnie pochwycić jak się mu to nie udało. Mały człowiek leniwiiec rzucił się na mnie, ale odrzuciłem go na bok, raniąc mu twarz gwoździem maczugi i w minutę później wdzieralem się już na stromą ścieżynę wśród skał tworzącą jakby komin szczeliny. Za mną rozlegało się wycie i wołania:

— „Trzymać go! łapać!“

Potwór o śniadej twarzy rzucił się w pogon za mną.

„Dalej, dalej!“ — wyły inne.

Wydrapałem się na szczyt skały i wpadłem na pole siarczane, na zachód od osady ludzi-zwierząt.

(C. d. n.)